

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายณภดล เทพพิทักษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๑๗/๒๕๖๒

วันที่ ๒๘ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๓๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒๙ คน สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) บัญญัติให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนใด ๆ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) บัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ต้องสิ้นสุดสมาชิกภาพการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรลง โดยมีความมุ่งหมายมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนใด ๆ เพื่อป้องกันมิให้อาศัยความได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการ หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์หรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์ ในทางการเมือง และใช้อำนาจครอบงำสื่อมวลชนอันจะทำให้สื่อมวลชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ อย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ แจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๔ และผู้ถูกร้องที่ ๕ ซึ่งเป็นกรรมการบริหารพรรคอนาคตใหม่ สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๕) เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๖๓ ยุบพรรคอนาคตใหม่และ

๖๖๐

เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคอนาคตใหม่แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งจำหน่ายคดีเฉพาะผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๔ และผู้ถูกร้องที่ ๕ คงเหลือผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๙ คน ที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยในคดีนี้

ในการวินิจฉัยประเด็นแห่งคดี มีข้อที่ต้องพิจารณาเบื้องต้นก่อนว่า วันสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กิจการของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๙ คน ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือ สื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และหากกิจการของผู้ถูกร้องผู้ใดประกอบ กิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) มีข้อพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกร้องผู้นั้นเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการดังกล่าวหรือไม่

ข้อที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า การที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ ๓ ประกอบกิจการ บริษัท พัมคิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๖ ประกอบกิจการ จำนวน ๗ กิจการ (๑) บริษัท พรیشิ้น เพอร์เฟ็คท์ ไฟฟ์ จำกัด (๒) บริษัท แกรนด์ เอเซีย สตีล โปรเซสซิง เซ็นเตอร์ จำกัด (๓) บริษัท วินเนอร์ เรสซิเด้นท์ จำกัด (๔) บริษัท พีเอส สตีล โปรเซสซิง เซ็นเตอร์ จำกัด (๕) บริษัท คอสโม พร็อพเพอร์ตี้ แมเนจเม้นท์ จำกัด (๖) บริษัท วิน วิน โฮลดิ้ง จำกัด และ (๗) บริษัท คอสโม แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๘ ประกอบกิจการบริษัท ยี่สิบสี่พันล้านเอเยนซี จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๙ ประกอบกิจการบริษัท สำนักงานกฎหมายการแพทย์ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๐ ประกอบกิจการบริษัท รัตนพันธ์ธุรกิจ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๑ ประกอบกิจการบริษัท บิทคอยน์ เซ็นเตอร์ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๒ ประกอบกิจการบริษัท เอบอร์โรว์ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๓ ประกอบกิจการบริษัท บิลเลียน พร็อพเพอร์ตี้ แมเนจเม้นท์ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๔ ประกอบกิจการบริษัท ไนน์กรุ๊ปเทรตดิ้ง จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๕ ประกอบกิจการบริษัท เอสอีไอเอ็ม โซลูชั่น จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๖ ประกอบกิจการบริษัท ตลาดโชค เจริญพร จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๗ ประกอบกิจการบริษัท เอ.เอส.เค.คอนโซลิเดชั่น จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๘ ประกอบกิจการบริษัท พบทอง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๑๙ ประกอบกิจการบริษัท มัลติมีเดีย แอดเวอร์ไทซิง จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๒๐ ประกอบกิจการบริษัท บีจีที คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ผู้ถูกร้องที่ ๒๑ ประกอบกิจการบริษัท โกลเบล วิชชั่น เอ็ดดูเคชั่น จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๒๓ ประกอบ กิจการบริษัท โอโซ เอ็ม.คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๒๔ ประกอบกิจการบริษัท วโรรสแกรนด์ พาเลซ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๒๕ ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ (๑) ห้างหุ้นส่วนจำกัด ช่างพินิจ ปีโตรเลียม (๒) บริษัท ช่างพินิจ เบเวอเรจ จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๒๖ ประกอบกิจการ จำนวน ๓ กิจการ (๑) บริษัท แลนด์มาร์ค เรียล เอสเตท จำกัด (๒) บริษัท ดูเอเบิล จำกัด และ (๓) ห้างหุ้นส่วนจำกัด เบญจ-ไทคุณ ผู้ถูกร้องที่ ๒๗ ประกอบกิจการ จำนวน ๓ กิจการ (๑) บริษัท

Handwritten signature

กรีน เอนเนอร์จี อินโนเวชั่น จำกัด (๒) บริษัท พูจี อินโนเวชั่น กรุ๊ป จำกัด และ (๓) บริษัท พูจี โกลด์แอสเซท จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๒๘ ประกอบกิจการบริษัท จาสติโก้ ลอว์ แอนด์ บิสซิเนส จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๒๙ ประกอบกิจการบริษัท จี ราฟ มิวสิค จำกัด ผู้ถูกร้องที่ ๓๐ ประกอบกิจการบริษัท เอสพีหนึ่งหกแปด จำกัด และผู้ถูกร้องที่ ๓๑ ประกอบกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด คินเดอร์วิลล์ เอ็ดดูแคร์ เซ็นเตอร์

เห็นว่า เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ตามแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของ ห้างหุ้นส่วนบริษัท ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ตามพระราชบัญญัติ ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ ยื่นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท (แบบ สสข.๑) แบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บข.๓) และหมายเหตุประกอบงบการเงินของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๕ คน ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ฟังได้ว่า กิจการของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๕ คน มิได้เป็นกิจการหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนใด ๆ ผู้ถูกร้องดังกล่าวจึงไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของผู้ถูกร้อง จำนวน ๒๕ คน จึงไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

ส่วนกรณีผู้ถูกร้องที่ ๒ ผู้ถูกร้องที่ ๗ ผู้ถูกร้องที่ ๒๒ และผู้ถูกร้องที่ ๓๒ มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีผู้ถูกร้องที่ ๒

การที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องที่ ๒ ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ คือ (๑) บริษัท เฮด ออฟ โปรดักชั่น จำกัด และ (๒) บริษัท แอมฟายน์ โปรดักชั่น จำกัด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นการ ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓)

กรณี (๑) บริษัท เฮด ออฟ โปรดักชั่น จำกัด

เห็นว่า จากเอกสารการตรวจสอบรายการในหนังสือรับรองและวัตถุประสงค์ซึ่งออกโดย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ของบริษัท เฮด ออฟ โปรดักชั่น จำกัด ข้อ ๒๒ ถึงข้อ ๒๔ บริษัทได้แสดงเจตนาระบุเพิ่มเติมจากแบบ ว.๒ โดยข้อ ๒๒ ระบุว่า “ประกอบกิจการรับจ้างผลิต รายการโทรทัศน์ สารคดี ละคร ภาพยนตร์ ภาพยนตร์โฆษณา ซีรีส์ สื่อบันเทิงทุกประเภท สื่อออนไลน์ทั้งในและต่างประเทศ” ข้อ ๒๓ ระบุว่า “ประกอบกิจการรับจ้างถ่ายโฆษณา ถ่ายภาพ โฆษณาผลิตภัณฑ์ และสื่อโฆษณาทุกชนิด ในนิตยสาร หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง” และข้อ ๒๔ ระบุว่า “ประกอบกิจการรับจ้างจัดงานและจัดรายการทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ เคเบิลทีวี และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน” ประกอบกับแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบ ธุรกิจของห้างหุ้นส่วนบริษัทที่ยื่นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท (แบบ สสข.๑) ฉบับลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน

๒๖๐

๒๕๖๐ ที่ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบการระบุว่า “๑. ประกอบกิจการรับจ้างผลิตรายการโทรทัศน์ สารคดี ละคร ภาพยนตร์ ภาพยนตร์โฆษณา ซีรีส์ ๒. ประกอบกิจการรับจ้างถ่ายโฆษณา ถ่ายภาพ โฆษณาผลิตภัณฑ์ และสื่อโฆษณาทุกชนิด ในนิตยสาร แบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บข.๓) รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ ระบุประเภทธุรกิจว่า “รับจ้างผลิตรายการโทรทัศน์” อัตราร้อยละของรายได้รวมร้อยละ ๑๐๐ และรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ระบุประเภทธุรกิจว่า “รับจ้างผลิตรายการโทรทัศน์ รับจัดงานโทรทัศน์” อัตราร้อยละของรายได้รวมร้อยละ ๑๐๐ และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ และรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ข้อมูลทั่วไประบุในลักษณะทำนองเดียวกันว่า “บริษัท ฯ ประกอบกิจการรับจ้างผลิตรายการโทรทัศน์” และเอกสารรายได้ของบริษัทระบุว่า มีรายได้จากค่าบริการผลิตงานถ่ายทอดสด ค่าบริการผลิตละครสั้น และค่าลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบกันแล้ว จึงฟังได้ว่า บริษัท เฮด อัพ โปรดักชั่น จำกัด ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน ตามนัยความหมายของรัฐธรรมบัญญัติ มาตรา ๙๘ (๓)

กรณี (๒) บริษัท แอมฟายน์ โปรดักชั่น จำกัด

เห็นว่า จากเอกสารการตรวจสอบรายการในหนังสือรับรองและวัตถุที่ประสงค์ซึ่งออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ของบริษัท แอมฟายน์ โปรดักชั่น จำกัด ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ บริษัท แอมฟายน์ โปรดักชั่น จำกัด ได้แสดงเจตนาระบุเพิ่มเติมจากแบบ ว.๑ (วพ.) โดยข้อ ๒๓ ระบุว่า “ประกอบกิจการผลิตสื่อภาพยนตร์ โฆษณา วิทยู โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อการแสดง และสื่อการตลาดต่างๆ” และข้อ ๒๔ ระบุว่า “ประกอบธุรกิจเป็นผู้ประสานงานการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย” ประกอบกับเอกสารแบบ สสช.๑ ฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบการว่า “ผลิตสื่อภาพยนตร์ โฆษณา วิทยู โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อการแสดง และสื่อการตลาดต่าง ๆ” และฉบับลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ที่ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบการเพิ่มเติมว่า “ประกอบธุรกิจเป็นผู้ประสานงานการถ่ายทำภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย” แบบ ส.บข.๓ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญประจำปี เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบการว่า “ผลิตสื่อภาพยนตร์ โฆษณา วิทยู โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่อการแสดงและสื่อการตลาดต่าง ๆ” อัตราร้อยละของรายได้รวมร้อยละ ๑๐๐ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญประจำปี เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบการว่า “บริการโฆษณา” อัตราร้อยละของรายได้รวมร้อยละ ๑๐๐ รอบปีบัญชี

๒๖๐

สิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญประจำปีเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ ระบุประเภทธุรกิจว่า “บริการโฆษณา” อัตราร้อยละของรายได้รวมร้อยละ ๑๐๐ และรอบปีบัญชี สิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญประจำปีเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ ระบุประเภทธุรกิจว่า “ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการโฆษณา” อัตราร้อยละของรายได้รวมร้อยละ ๑๐๐ และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และรอบปีบัญชีสิ้นสุด วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ การดำเนินงานและข้อมูลทั่วไปของบริษัทระบุในลักษณะทำนองเดียวกันว่า “บริษัทฯ ประกอบกิจการผลิตสื่อภาพยนตร์ โฆษณา วิทย์ เทคโนโลยี สิ่งพิมพ์ สื่อการแสดงผลและสื่อ การตลาดต่าง ๆ” รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ข้อมูลทั่วไป ระบุว่า “ประกอบธุรกิจ บริการโฆษณา” และรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ข้อมูลทั่วไป ระบุว่า “ดำเนินธุรกิจ เกี่ยวกับการให้บริการโฆษณา” อีกทั้งตามคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องที่ ๒ ระบุว่า บริษัท แอมฟายน์ โปรดักชั่น จำกัด เคยประกอบกิจการดำเนินการสร้างภาพยนตร์ บริษัท แอมฟายน์ โปรดักชั่น จำกัด ดังนั้น เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบกันแล้ว จึงฟังได้ว่า บริษัท แอมฟายน์ โปรดักชั่น จำกัด ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน ตามนัยความหมายของ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓)

ข้อที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า วันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒) ผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในบริษัท เฮด ออฟ โปรดักชั่น จำกัด และ บริษัท แอมฟายน์ โปรดักชั่น จำกัด หรือไม่

กรณี (๑) บริษัท เฮด ออฟ โปรดักชั่น จำกัด เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามเอกสารสำเนา บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันประชุมจัดตั้งบริษัท เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ และ เอกสารสำเนาสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท เฮด ออฟ โปรดักชั่น จำกัด ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ถือหุ้นจำนวน ๓,๔๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้น ๐๐๐๐๑ ถึง ๐๓๔๐๐ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๐ แต่ต่อมาปรากฏเอกสารสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่ได้ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ตามหนังสือบริษัท เฮด ออฟ โปรดักชั่น จำกัด ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอนำส่ง สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ระบุว่า เป็นรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นผู้ถือหุ้น แต่ปรากฏชื่อ นางสาวนันทน์มณีส ไกรหา เป็นผู้ถือหุ้นตามจำนวนและหมายเลขดังกล่าวแทน โดยระบุเลขหมายใบหุ้น และวันลงทะเบียนผู้ถือหุ้นวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ ประกอบกับมีหนังสือสัญญาโอนหุ้นของบริษัท

๖๖๖

เฮด ออฟ โพรดักชั่น จำกัด และสำเนาสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท เฮด ออฟ โพรดักชั่น จำกัด ซึ่งปรากฏว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้โอนหุ้นจำนวน ๓,๔๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้น ๐๐๐๐๑ ถึง ๐๓๔๐๐ ให้แก่นางสาวนันท์มนัส ไกรหา ในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

กรณี (๒) บริษัท แอมฟายน์ โพรดักชั่น จำกัด เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามเอกสารสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันประชุมจัดตั้งบริษัท เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ และสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ถือหุ้นจำนวน ๓,๓๓๓ หุ้น เลขหมายของหุ้น ๓๓๓๕ ถึง ๖๖๖๗ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่ต่อมาปรากฏเอกสารสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ตามหนังสือบริษัท แอมฟายน์ โพรดักชั่น จำกัด ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอนำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ระบุว่าเป็นรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันประชุมสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นผู้ถือหุ้น แต่ปรากฏชื่อนายณัฐวัฒน์ สุขะพิสิษฐ์ เป็นผู้ถือหุ้นตามจำนวนและหมายเลขดังกล่าวแทน โดยระบุเลขหมายใบหุ้นและวันลงทะเบียนผู้ถือหุ้นวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบกันแล้ว จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่ได้เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในบริษัท เฮด ออฟ โพรดักชั่น จำกัด และบริษัท แอมฟายน์ โพรดักชั่น จำกัด ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

๒. กรณีผู้ถูกร้องที่ ๗

การที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องที่ ๗ ประกอบกิจการ จำนวน ๒ กิจการ คือ (๑) บริษัท วัน เอท เคานท์ จำกัด และ (๒) บริษัท ธีญ์วัจน์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓)

๗๖๖

กรณี (๑) บริษัท วัน เอท เคานท์ จำกัด

เห็นว่า จากเอกสารการตรวจสอบรายการในหนังสือรับรองและวัตถุประสงค์ซึ่งออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ข้อ ๒๓ ถึงข้อ ๒๘ ประกอบกับแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของห้างหุ้นส่วนบริษัท ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕) (แบบ สสช.๑) ฉบับลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และแบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บช.๓) รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ และรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ และรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ประกอบกับผู้ถูกร้องที่ ๗ ซึ่งแจ้งว่าวัตถุประสงค์ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างในคำร้องล้วนแต่เป็นวัตถุประสงค์ในแบบฟอร์มสำเร็จรูปของกระทรวงพาณิชย์ แบบ ว.๒ (ว.พิเศษ) ร่วมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประกอบกิจการเพิ่มเติม บริษัท วัน เอท เคานท์ จำกัด มิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ และเมื่อพิจารณาตามแบบ สสช.๑ ของบริษัท วัน เอท เคานท์ จำกัด ที่ยื่นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ระบุกิจการที่ประกอบข้อ ๑ ว่า การดำเนินกิจการเกี่ยวกับการทำสำเนาจากต้นฉบับ แถบบันทึกภาพ และแถบบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ซีดี วีซีดี การทำสำเนาข้อมูลลงบนแผ่นบันทึก ข้อ ๒ บริการทางด้านโฆษณา ออกแบบ ตกแต่ง ทั้งนี้ แม้ว่าตามแบบ สสช.๑ ของบริษัท วัน เอท เคานท์ จำกัด ได้ระบุกิจการที่ประกอบข้อ ๒ ว่า บริการทางด้านโฆษณา ออกแบบ ตกแต่ง แต่ก็ไม่ได้มีส่วนที่เป็นการประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นสื่อกลางหรือช่องในการนำข่าวสาร สาร หรือเนื้อหาสาระไปสู่มวลชนโดยตรง

กรณี (๒) บริษัท ธัญวัจน์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด

เห็นว่า จากเอกสารการตรวจสอบรายการในหนังสือรับรองและวัตถุประสงค์ซึ่งออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ข้อ ๒๓ ถึงข้อ ๓๒ ประกอบกับแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของห้างหุ้นส่วนบริษัท ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕) (แบบ สสช.๑) ฉบับลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และแบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บช.๓) รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และหมายเหตุประกอบงบการเงิน ปี ๒๕๕๔ ปี ๒๕๕๕

๒๖๐

ปี ๒๕๕๖ ปี ๒๕๕๗ ปี ๒๕๕๘ และปี ๒๕๕๙ ประกอบกับผู้ถูกร้องที่ ๗ ซึ่งแจ้งว่าวัตถุประสงค์ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างในคำร้องล้วนแต่เป็นวัตถุประสงค์ในแบบฟอร์มสำเร็จรูปของกระทรวงพาณิชย์ แบบ ว.๑ (วพ.) ร่วมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประกอบกิจการเพิ่มเติม บริษัท ธีญ์วัจน์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด มิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ และเมื่อพิจารณาตามแบบ สสช.๑ แบบ ส.บข.๓ และหมายเหตุประกอบงบการเงินซึ่งแสดงถึงรายได้หลักอันสอดคล้องกับกิจการของบริษัทที่ประกอบการจริง บริษัท ธีญ์วัจน์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด มิได้มีส่วนที่เป็นการประกอบกิจการที่มีลักษณะเป็นสื่อตัวกลางในการส่งข่าวสาร สาร หรือเนื้อหาสาระไปสู่มวลชนโดยตรง

เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบกันแล้ว จึงฟังได้ว่า บริษัท วัน เอท เคานท์ จำกัด และบริษัท ธีญ์วัจน์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด มิได้ประกอบกิจการเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน

ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๗ จึงไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

๓. กรณีผู้ถูกร้องที่ ๒๒

การที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องที่ ๒๒ ประกอบกิจการบริษัท เอ ครีเอทีฟ จำกัด มีวัตถุประสงค์เป็นการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓)

เห็นว่า จากเอกสารการตรวจสอบรายการในหนังสือรับรองและวัตถุประสงค์ซึ่งออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ข้อ ๒๓ ถึงข้อ ๔๕ ที่บริษัท เอ ครีเอทีฟ จำกัด ได้แสดงเจตนารมณ์เพิ่มเติมจากแบบ ว.๒ (วบ.พิเศษ) โดยข้อ ๒๓ ระบุว่า “ประกอบกิจการรับจัดสื่อโฆษณาทั้งทางสถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ ตลอดทั้งจัดทำในรูปแบบแผ่นปลิว แผ่นพับ” ข้อ ๔๐ ระบุว่า “ประกอบกิจการโรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย และออกหนังสือพิมพ์” และข้อ ๔๕ ระบุว่า “ประกอบกิจการรับจ้างทำกิจกรรมทางการตลาด โฆษณาสินค้า แสดงสินค้า และกิจกรรมอื่น ๆ ตลอดจนรับจ้างถ่ายทำภาพยนตร์ วิดีโอให้แก่บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล ส่วนราชการและองค์กรของรัฐ” ประกอบกับเอกสารแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของห้างหุ้นส่วนบริษัทตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕) (แบบ สสช.๑) (บริษัท ซีซี มอร์ จำกัด) ฉบับลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ ที่ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบการว่า “๑. ประกอบกิจการรับจัดสื่อโฆษณาทั้งทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ ตลอดทั้งจัดทำในรูปแบบแผ่นปลิวแผ่นพับ ๒. ประกอบกิจการรับจ้างทำกิจกรรมทางการตลาด โฆษณาสินค้า แสดงสินค้า และกิจกรรมอื่น ๆ” และแบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บข.๓) รอบบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุม

Handwritten mark

ผู้ถือหุ้นครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ระบุประเภทธุรกิจว่า “ทำกิจกรรมทางการตลาด โฆษณาสินค้า แสดงสินค้าและกิจกรรมอื่น” และหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ข้อมูลทั่วไป ระบุว่า “ประกอบกิจกรรมทางการตลาด งานโฆษณาสื่อประชาสัมพันธ์ การจัดแสดงสินค้า” แม้บริษัท เอ ครีเอทีฟ จำกัด จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการหลักเกี่ยวกับรับจ้างทำกิจกรรมทางการตลาด โฆษณาสินค้า แสดงสินค้า และกิจกรรมอื่น ๆ ก็ตาม แต่กิจการเหล่านี้ล้วนเป็นเพียงการรับจ้างทำตามเนื้อหาที่ผู้ว่าจ้างมอบหมาย รวมทั้งอำนาจตัดสินใจหลักตกอยู่ที่ผู้ว่าจ้าง ประกอบกับการประกอบกิจการไม่มีศักยภาพพอที่จะเป็นเจ้าของช่องทางในการเผยแพร่เนื้อหาที่จะส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือเป็นสื่อตัวกลางในการส่งข่าวสาร สาร หรือเนื้อหาสาระไปเผยแพร่เนื้อหาสู่สาธารณะโดยตรง อันก่อรูปความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนทิศทางของประชามติได้ อีกทั้งปรากฏหลักฐานตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ภ.ง.ด.๕๐) ปี ๒๕๖๑ ระบุกิจการที่ประกอบ คือ “กิจกรรมของบริษัทโฆษณา” เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบกันแล้ว จึงฟังได้ว่า บริษัท เอ ครีเอทีฟ จำกัด มิได้ประกอบกิจการเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน

ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๒๒ จึงไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

๔. กรณีผู้ถูกร้องที่ ๓๒

การที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าผู้ถูกร้องที่ ๓๒ ประกอบกิจการบริษัท เดอะเบรนสโตร์ จำกัด มีวัตถุประสงค์เป็นการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓)

เห็นว่า จากเอกสารการตรวจสอบรายการในหนังสือรับรองและวัตถุประสงค์ซึ่งออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ข้อ ๒๓ ที่บริษัท เดอะเบรนสโตร์ จำกัด ได้แสดงเจตนาระบุเพิ่มเติมจากแบบ ว.๒ (วบ.พิเศษ) ประกอบกับเอกสารแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของห้างหุ้นส่วนบริษัทตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕) (แบบ สสช.๑) ฉบับลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ และแบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บช.๓) รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ระบุประเภทธุรกิจว่า “รับทำโฆษณา” และหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ระบุว่า “รายได้บริการจัดทำ Artwork” แม้บริษัท เดอะเบรนสโตร์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบกิจการหลักเกี่ยวกับการรับจ้างทำโฆษณาหรือบริการจัดทำอาร์ตเวิร์ค (Artwork) ก็ตาม แต่กิจการเหล่านี้ล้วนเป็นเพียงการรับจ้างทำตามเนื้อหาที่ผู้ว่าจ้างมอบหมาย รวมทั้งอำนาจตัดสินใจหลัก

๒๖๐

ตกอยู่ที่ผู้ว่าจ้าง ประกอบกับการประกอบกิจการไม่มีศักยภาพพอที่จะเป็นเจ้าของช่องทางในการเผยแพร่เนื้อหาที่จะส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือเป็นสื่อตัวกลางในการส่งข่าวสาร สาร หรือเนื้อหาสาระไปเผยแพร่เนื้อหาสู่สาธารณะโดยตรง อันก่อรูปความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนทิศทางของประชามติได้ อีกทั้งปรากฏหลักฐานตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (ภ.ง.ด.๕๐) ปี ๒๕๖๑ ระบุกิจการที่ประกอบ คือ “รับจ้างทำโฆษณา” เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานดังกล่าวประกอบกันแล้ว จึงฟังได้ว่า บริษัท เดอะเบรนส์โตร์ จำกัด มิได้ประกอบกิจการเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน

ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องที่ ๓๒ จึงไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจำนวน ๒๙ คน ไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

(นายณกต เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ